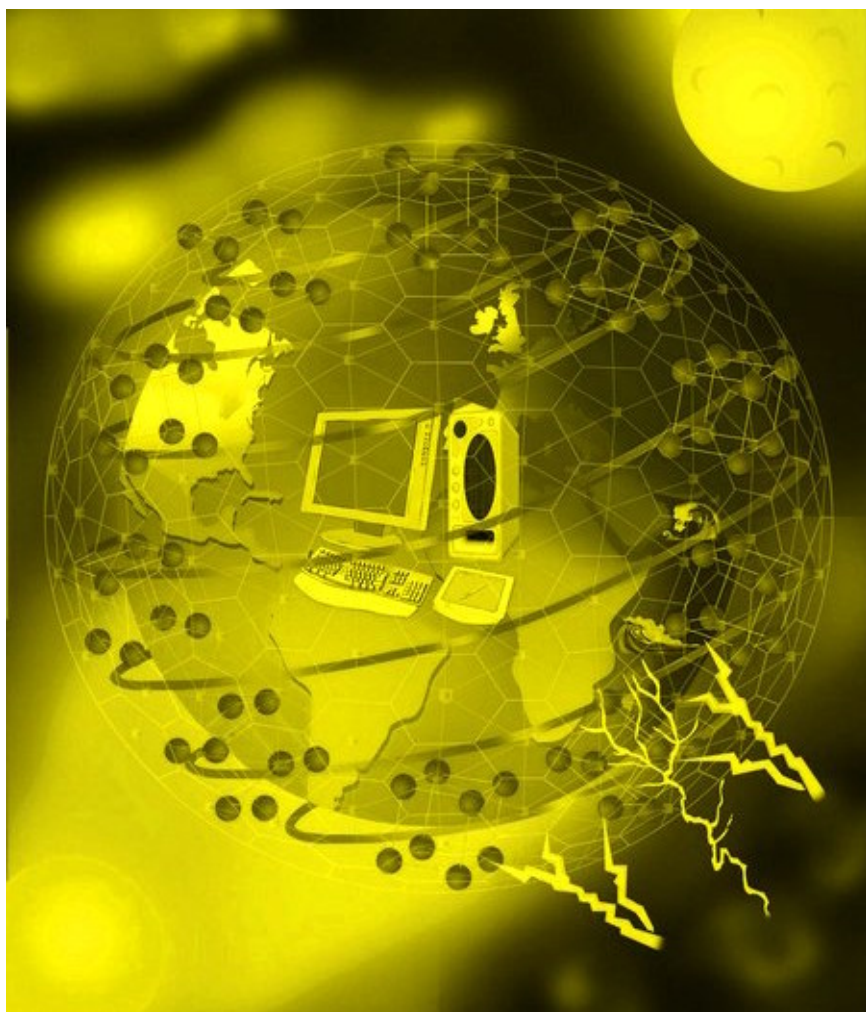

La llengua catalana a Internet

Juliol 2011

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

Títol: "La llengua catalana a Internet"

Tècnic de l'informe: Eloi Torrents

Barcelona, Juliol de 2011

© Plataforma per la Llengua

Plataforma per la Llengua
Via Laietana, 48 A, principal 2a
08003 Barcelona
Tel. 93 321 18 03
www.plataforma-llengua.cat

Sumari

Introducció.....	Pàg 1
1- La posició del català en volum de pàgines i relació pàgines/parlants...	Pàg 3
2- El català a les 10 webs més visitades del món.....	Pàg 6
3- El català a Google.....	Pàg 8
4- Viquipèdia.....	Pàg 9
5- El català a les xarxes socials.....	Pàg 10
6- Dominis.cat.....	Pàg 12
7- El català als webs corporatius d'empreses i organitzacions.....	Pàg 14
8- El català als webs de les principals marques de l'Estat espanyol.....	Pàg 18
9- El català en els serveis digitals de les companyies aèries.....	Pàg 20
10- L'espai comunicatiu en català a la xarxa.....	Pàg 20
11- Softcatalà.....	Pàg 23
12- Aprendre català a la xarxa: Parla.cat.....	Pàg 29
Epíleg: Com gestionar un web multilingüe?.....	Pàg 30
Conclusions.....	Pàg 34

Introducció

La comunitat lingüística catalana fa un ús intensiu de les noves tecnologies de la comunicació. En el cas dels territoris sota l'administració de la Generalitat de Catalunya, un 71,8% de la població d'entre 16 i 74 anys ha usat Internet en els darrers 3 mesos l'any 2010, segons una enquesta publicada per la Fundació Observatori per la Societat de la Informació de Catalunya, una proporció sensiblement superior a la mitjana estatal on el 64,3% dels ciutadans estatals usaren Internet en els darrers tres mesos, segons l'Institut Nacional d'Estadística.

Aquest ús intensiu de la xarxa que fa la comunitat lingüística catalana ha tingut la seva traducció en la consolidació de la llengua catalana com una de les més actives a la xarxa. Segons Luis Collado, director de Google Books i Google News a la Península Ibèrica, en el marc d'una conferència del II Congrés de Serveis Lingüístics dels Territoris de parla catalana, el català se situa entre les 10 i 15 llengües més dinàmiques a Internet. Al mateix temps, afirmava que existeix una demanda insatisfeta de continguts en català, és a dir, el potencial de creixement del català encara continua essent molt elevat.

Així doncs, el català no només és emprat per empreses o organitzacions amb origen en els territoris de parla catalana, sinó que cada vegada més empreses i organitzacions multinacionals l'usen de manera normalitzada i sistemàtica, sobretot aquelles més estretament relacionades amb la xarxa, com per exemple, Google, Facebook, Windows o Apple. És a dir, **el català compta amb una presència a la xarxa molt superior a la que li correspondria pel seu pes demogràfic**; essent la setanta-cinquena més parlada del planeta ocupava la posició vint-i-sisena en nombre de pàgines web a l'any 2005.

Per altra banda, s'ha de destacar que la bona situació que viu el català és producte del treball de la comunitat d'usuaris catalanoparlants que han impulsat iniciatives tan rellevants com Softcatalà, associació sense ànim de lucre dedicada a fomentar l'ús del català a Internet i a les noves tecnologies, que entre moltes altres coses, organitza el desenvolupament, la traducció i la distribució del

programari en català o la versió catalana de la Wikipedia, que ocupa la tretzena posició en volum d'articles i és una de les més ben valorades qualitativament.

Algunes grans empreses i organitzacions, seguint les tendències de la societat catalana, **estan entenent que l'ús del català a Internet els reporta molts més beneficis que costos**, i els permet adaptar-se millor al mercat català, amb els consegüents beneficis econòmics.

Un altre dels fets més rellevants per la llengua catalana a la xarxa ha estat la posada en marxa dels dominis.cat, gestionats per la Fundació Punt.cat, que ha gestionat la creació i el control del registre del nom del domini .cat, així com de la promoció de la llengua i la cultura catalanes en l'àmbit de les noves tecnologies de la informació. El domini .cat és un domini genèric com el .com o el .org, però adreçat concretament a la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet. És l'únic domini existent que aixopluga una comunitat lingüística i cultural. Per obtenir un d'aquests dominis s'ha de mostrar alguna relació amb la comunitat lingüística i/o cultural catalana a Internet i posar en línia continguts significatius en català. A dia d'avui el nombre de webs sota el registre del .cat supera a els 50.000.

En les següents pàgines exposarem diferents indicadors i dades estadístiques que permeten visualitzar la situació actual que viu la llengua catalana a la xarxa, tant en l'àmbit cultural, social i de lleure com en l'àmbit dels negocis i el món socioeconòmic.

No podem acabar sense agrair la col·laboració i l'assessorament del WICCAC (Webmàsters Independents en català de Cultura i d'Àmbits Cívics) en l'elaboració d'aquest informe i molt especialment al Joan Soler i Martí.

1- La posició del català en volum de pàgines i relació pàgines/parlants

Segons un estudi elaborat l'any 2006 per Softcatalà¹ "La salut del català a Internet, 2005" el català era la 26a llengua amb més volum de pàgines l'agost del 2005. És a dir, el català té una presència molt superior a la xarxa de la que li pertocaria per nombre de parlants.

Figura 1- Nombre de pàgines web segons llengua, 2003-2005 (Google)

Posició	Llengua	Pàgines l'octubre 2005	Pàgines l'agost 2003
1	Anglès	9.200.000.000	1.280.041.397
2	Francès	202.000.000	99.737.704
3	Alemanys	184.000.000	182.005.546
4	Japonès	150.000.000	69.730.375
5	Castellà	133.000.000	65.814.567
6	Xinès	74.700.000	65.730.212
7	Italià	68.400.000	41.849.365
8	Holandès	54.300.000	41.119.851
9	Portuguès	44.000.000	37.695.762
10	Rus	43.200.000	42.276.247
11	Suec	42.100.000	14.901.968
12	Noruec	28.700.000	8.123.301
13	Txec	26.700.000	15.580.583
14	Finès	26.200.000	5.678.599
15	Coreà	24.400.000	64.606.324
16	Polonès	23.800.000	22.154.325
17	Danès	22.200.000	12.107.133
18	Hongarès	15.100.000	8.540.941
19	Àrab	12.600.000	2.470.616
20	Turc	11.200.000	4.704.212
21	Hebreu	10.100.000	4.792.646
22	Grec	9.230.000	2.366.733
23	Indonesi	8.660.000	1.044.038
24	Croat	7.950.000	1.672.582
25	Romanès	7.250.000	2.052.990
26	Català	7.140.000	2.926.550
27	Eslovè	6.950.000	1.685.426
28	Estonià	6.510.000	1.464.539
29	Eslovac	6.130.000	5.077.965
30	Letó	5.750.000	559.913
31	Lituà	5.720.000	1.078.341
32	Islandès	5.250.000	1.391.302
33	Búlgar	3.810.000	1.120.713
34	Serbi	3.340.000	42.848

Font: Softcatalà i Jordi Mas

¹Jordi Mas (2006) "La salut del català a Internet, 2005" Barcelona: Softcatalà
http://www.softcatala.org/la_salut_del_catal%C3%A0_internet_el_2005

Per tant, podem afirmar que la comunitat lingüística catalana és molt activa a la xarxa, i que l'augment de pàgines web creix acceleradament, ja que entre l'agost de 2003 i l'octubre de 2005 el volum de webs en català va augmentar un 144%. Però si es mesura el nombre relatiu de pàgines web indexades per nombre de parlants, el català ocupa la dinovena posició.

Figura 2- Nombre relatiu de pàgines web segons llengua, 2005 (Google)

Posició	Llengua	Pàgines web	Parlants	Webs per parlant
1	Anglès	9.200.000.000	341.000.000	26,98
2	Islandès	5.250.000	250.000	21
3	Estonià	6.510.000	1.100.000	5,92
4	Noruec	28.700.000	5.000.000	5,74
5	Suec	42.100.000	9.000.000	4,68
6	Finès	26.200.000	6.000.000	4,37
7	Danès	22.200.000	5.326.000	4,17
8	Letó	5.750.000	1.543.844	3,72
9	Eslovè	6.950.000	2.000.000	3,48
10	Francès	202.000.000	72.000.000	2,81
11	Holandès	54.300.000	20.000.000	2,72
12	Txec	26.700.000	12.000.000	2,23
13	Hebreu	10.100.000	5.150.000	1,96
14	Alemany	184.000.000	100.000.000	1,84
15	Lituà	5.720.000	3.125.281	1,83
16	Japonès	150.000.000	126.000.000	1,19
17	Italià	68.400.000	62.000.000	1,1
18	Eslovac	6.130.000	5.606.000	1,09
19	Català	7.140.000	6.565.000	1,09
20	Hongarès	15.100.000	14.500.000	1,04
21	Grec	9.230.000	12.000.000	0,77
22	Polonès	23.800.000	44.000.000	0,54
23	Búlgar	3.810.000	8.954.811	0,43
24	Castellà	133.000.000	322.000.000	0,41
25	Croat	7.950.000	21.000.000	0,38
26	Indonesi	8.660.000	23.143.354	0,37
27	Coreà	24.400.000	78.000.000	0,31
28	Serbi	3.340.000	11.144.758	0,3
29	Romanès	7.250.000	26.000.000	0,28
30	Rus	43.200.000	167.000.000	0,26
31	Portuguès	44.000.000	176.000.000	0,25
32	Turc	11.200.000	61.000.000	0,18
33	Xinès	74.700.000	885.000.000	0,08
34	Arab	12.600.000	213.223.637	0,06

Font: Softcatalà i Jordi Mas. El volum de parlants de cada llengua estan extrets d'[Ethnologue](#).

És a dir, en nombres relatius de pàgines per parlant el català (1,09) se situa per sobre de llengües tan potents com el castellà (0,41); el rus (0,26); el portuguès (0,25); xinès (0,18) o l'àrab (0,06), situant-se entre les 20 primeres llengües en nombre relatiu de webs segons parlants. Per tant, el català a la xarxa té una presència consolidada, amb la ràtio molt elevada de webs per parlants que la situa en el grup de llengües capdavanteres a la xarxa.

El portal digital Portalingua, Observatori de les llengües en la societat del coneixement², elaborat pels lingüistes francesos Alain Calvet i Luis-Jean Calvet, conté un Baròmetre de les llengües del món, que entre d'altres variables calcula l'Índex de penetració de les llengües a Internet. Aquest Índex es calcula a partir de les dades que hi ha al lloc web de Internet Word Stats que actualitza el número de enllaços de Internet a cadascun dels països del món. L'Índex de penetració d'Internet s'obté a partir del número d'usuaris d'Internet dividit per la població total del país. Per atribuir un valor a cada llengua, es fa una mitjana ponderada de l'Índex a cadascun dels països on es parla la llengua, sempre que els país en qüestió sigui almenys igual a l'1% del número de parlants de la llengua en el món. Les dades utilitzades són les que apareixen en el lloc web esmentat el 21 de novembre de 2009.

L'Índex de penetració d'Internet ens mostra una situació privilegiada que viu la llengua catalana a Internet, ja que és la vuitena llengua amb major penetració a la xarxa en els territoris en què es parla, només per darrere de l'anglès, l'alemany suís, el japonès, el neerlandès, el finès, el noruec i el suec. És a dir, la comunitat catalanoparlant és una de les més actives a Internet, en relació al seu nombre de parlants.

---

² Portalingua, Observatori de les llengües a la societat del coneixement
<http://www.portalingua.info/ca/actualites/>

2- El català en les 10 webs més visitades del món

Per avaluar la presència del català en les 10 primeres webs més consultades del planeta, s'han recollit les dades extretes del principal web d'anàlisi de les audiències a la xarxa: Alexa³, the web Information Company.

Podem observar com de les 10 webs més visitades al món, 6 disposen de versió en llengua catalana, fet que demostra altra vegada la vitalitat del català i la demanda d'aplicacions que l'incorporin. Així doncs, grans empreses mundials del sector, com ara **Google**, **Facebook** o **Microsoft** han apostat per implementar una versió en llengua catalana en la major part dels programes i aplicacions de més èxit mundial.

Les tres webs més visitades del món: el cercador **Google**; la xarxa social **Facebook** i el lloc web d'intercanvi i visionat de vídeos **YouTube** ja disposen de versió en català. En el cas de **YouTube**⁴, s'ha implementat la versió catalana recentment, concretament a la primavera de 2011. Disposen, també, de versió en català **Blogger**, principal lloc d'allotjament mundial i **Windows Live** (engloba tant el correu electrònic **Hotmail** com el servei de missatgeria instantània **Messenger**), que inclou el popular correu Hotmail de Microsoft. **Viquipèdia** també compta amb una versió en català, que és una de les més actives.

Figura 3 –Webs més visitats al món i a l'Estat espanyol, 2010

Webs més visitats al món, 2010		Català	Webs més visitats a l'Estat espanyol, 2010		Català
1	Google	Sí	1	Google España	Sí
2	Facebook	Sí	2	Facebook	Sí
3	YouTube - Broadcast yourself	Sí	3	Google	Sí
4	Yahoo!	No	4	YouTube - Broadcast yourself	Sí
5	Blogger	Sí	5	Windows Mobile	Sí
6	Baidu	No	6	Blogger.com	Sí
7	Windows Live	Sí	7	Yahoo.com	No
8	Wikipèdia	Sí	8	Wikipèdia	Si
9	Twitter	En procés	9	Twitter	En procés
10	QQ	No	10	Marca	No

Font: Alexa, the web Information

³ Alexa, the web information company <http://www.alexa.com/>

⁴ Youtube en català, finalment <http://www.racocatala.cat/noticia/25209/youtube-en-catala-finalment>

Tot i que actualment **Twitter**, el popular servei de microblogging, no compta amb una versió en català, en el darrer *World Mobile Congress*,⁵ el conseller delegat de Twitter, Dick Costolo, va confirmar que donaran llum verda a la traducció col·laborativa del programa al català, proposada pels usuaris catalans. Per tant, properament un altre dels 10 webs més visitats del món disposarà d'una versió en llengua catalana.

No es pot perdre de vista que dues de les 10 webs més visitades al món són: **Baidu** i **QQ**, dues webs xineses. **Baidu** és el cercador xinès més popular, i **QQ** és un servei de missatgeria instantània xinesa, la qual cosa significa que aquestes webs no disposen de traducció en cap altra llengua que el xinès, i la inclusió del català no hi té massa sentit.

Per tant, si descomptem les dues webs xineses anteriorment esmentades, només el portal de continguts americà **Yahoo!**, que se situa com el quart web més visitat del món, no disposarà de versió català, un cop s'hagi implementat la versió catalana de **Twitter**.

En el cas concret dels webs més visitats a l'estat espanyol, la proporció encara és més favorable al català. En el moment que **Twitter** inclogui el català tan sols la posició vuitena (**Yahoo!**) i la desena posició (**Marca**) no hauran implementat una versió en català, o sigui, només 2 d'aquests 10 restaran sense incloure aquest idioma.

En resum, les companyies mundials capdavanteres a la xarxa han apostat sense complexos per tal d'implementar versions en català dels seus productes, fet que demostra que el català és un idioma plenament adaptat a les noves tecnologies i que produeix rèdits comercials, ja que si no fos així, difícilment aquestes companyies, la majoria radicades a Nord-Amèrica, hi apostarien de manera tan clara.

---

⁵ *Twitter dona llum verda a la versió catalana* http://www.ara.cat/societat/Twitter-catala-xaxa-versio-Dick_Costolo-Albert_Cuesta_0_427758238.html

3- El català a Google

Google és el motor de cerca més gran i usat del món. Va ser fundada l'any 1997 per Larry Page i Sergey Brin. Segons les dades facilitades per la pròpia companyia, el buscador actualment respon a més 200 milions de visites. **Google** està disponible en aproximadament 100 llengües, entre elles el català. L'empresa ha apostat per un sistema multilingüe que permeti als usuaris disposar dels principals programes de la companyia en la seva llengua materna.

No només el buscador de **Google** disposa d'una versió lingüística en català, sinó que també l'ha implementat en serveis tan populars com **Gmail**, un dels correus electrònics més populars del món, o a **Google Maps**, servei de cartografia. Altres programes d'èxit mundial d'aquesta empresa també inclouen la llengua catalana: **Google Docs**, programa gratuït basat en web per crear documents en línia amb la possibilitat de col·laborar en grup; **Google Earth**, programari similar als Sistema d'Informació Geogràfica (SIG) que permet visualitzar imatges en 3D; **Google Chrome**, navegador corporatiu de Google; **Google Traductor** on el català és un dels 55 idiomes en què es poden traduir textos; **Google Books**, a l'any 2007; **Picasa**, edició, retocs i arxiu fotogràfic; **Picasa web**, àlbums de fotos a la xarxa; **Google Grups**, grups i debats en línia a Internet; **Google Analytics**, estadístiques de webs de Google; **Google Adworks**, anuncis de Google o **Youtube**, vídeos en línia, i **Blogger**, servei per crear i gestionar blogs d'una manera senzilla. Per altra banda, l'empresa **Google** va arribar a un acord amb 5 biblioteques catalanes per digitalitzar i publicar a Internet centenars de milers de llibres sense drets d'autor dels seus fons bibliogràfics.

Fins ara hem anomenat alguns dels programes informàtics més populars que **Google** ha traduït al català. Però el més important, tal com Jaume Lladó⁶ diu al Diari de les Balears, és que *"la presència del català a la xarxa és molt superior al que li pertocaria per nombre de parlants. En segon lloc, la cultura catalana és l'única en tot el món que disposa d'un domini propi .cat. I això ha estat possible pels esforços d'un bon caramull de gent anònima que ho ha impulsat...La gran quantitat de gent que opta pel programari en català, especialment aquella que fa*

---

⁶ Jaume Lladó (2011) "Nadal Batlle, el català, Internet" *Diari de les Balears*

servir navegadors en català, ha provocat la reacció a favor de la nostra llengua de les grans empreses nord-americanes. I això és així, no perquè Google tingui una sensibilitat especial cap al català, sinó perquè s'ha adonat que amb aquesta política pot guanyar doblers. Sap que molts dels internautes catalanoparlants opten pels productes que estan en el seu idioma i, si és ell qui els els ofereix, no se n'aniran a la competència".

4- Viquipèdia en català

Jimmy Wales, creador de la **Wikipedia**, va descriure el projecte com "*an effort to create and distribute a free encyclopedia of the highest possible quality to every single person on the planet in their own language*"⁷. Aquest projecte va ser creat l'any 2001 i a dia d'avui compta amb més de 15 milions d'articles escrits de forma col·laborativa per usuaris d'arreu del món. La voluntat de **Wikipedia** de donar informació en el màxim de llengües possibles s'ha traduït en l'existència, actualment, de 271 edicions lingüístiques, en diversos estats de desenvolupament, que sumen més de 15 milions d'articles.

L'edició catalana ha estat una de les més actives a **Wikipedia**, una presència del català molt superior al que li pertocaria per nombre de parlants. Així, l'edició catalana, **Viquipèdia**, ocupa la 13 posició en volum d'articles, amb un total de 330.729 articles. També cal destacar que la versió catalana es troba en el primer posició en el rànquing de qualitat per mostra d'articles.⁸ De les llengües de la Unió Europea, el català ocupa la desena posició, malgrat no ser oficial de les institucions europees.

---

⁷ [^ Jimmy Wales](#) (8 de Març de 2005) "[Wikipedia is an encyclopedia](#)," Wikipedia. Consultat el 15 de maig de 2011

⁸ Rànquing de qualitat per mostra d'articles
http://meta.wikimedia.org/wiki/Llista_de_viquip%C3%A8dies_per_mostra_d%27articles

Figura 4–Les 15 edicions lingüístiques de Wikipedia amb més articles, 2011.

Posició	Idioma	Articles
1	Anglès	3.549.259 articles
2	Alemany	1.185.258 articles
3	Francès	1.064.068 articles
4	Polonès	772.021 articles
5	Italià	770.439 articles
6	Japonès	732.036 articles
7	Castellà	715.140 articles
8	Holandès	669.611 articles
9	Portuguès	671.113 articles
10	Rus	657.628 articles
11	Suec	385.502 articles
12	Xinès	343.105 articles
13	Català	330.729 articles
14	Noruec	289.846 articles
15	Finès	261.542 articles

Font: Vikipèdia, maig 2011

És a dir, la vitalitat del català en aquesta enciclopèdia popular i col·laborativa és molt superior al que li pertocaria per nombre de parlants (entre les 20 primeres edicions mundials). Tot i així, la posició en nombre de visites de l'edició catalana se situa en un lloc més discret. En concret, l'edició catalana és la 33ena més visitada segons les estadístiques del principal web de tràfic de consultes d'internet, Alexa⁹.

5- El català a les xarxes socials

La llengua catalana té presència important a les xarxes socials: **Facebook**, la xarxa social més popular, resta disponible en català des de mitjans de 2008,

⁹ Viquipèdia "Versions lingüístiques de Wikipedia" Consultat el 13 de maig de 2011
http://ca.wikipedia.org/wiki/Viquip%C3%A8dia#Lleng.C3.BCes_en_qu.C3.A8_s.27edita

essent l'onzena versió lingüística en implementar-se.¹⁰ Els internautes catalans van tenir un paper clau en el procés de traducció: centenars de voluntaris hi van col·laborar gratuïtament per traduir el portal i els serveis de **Facebook** al català, que posteriorment la companyia va validar.

Una altra de les xarxes socials més populars, sobretot entre els adolescents i els joves, és **Tuenti**, que va estrenar versió en català el desembre de 2009. Així mateix, la xarxa social, també disposa d'un servei de suport i atenció al client en aquesta llengua.¹¹

Per la seva banda, **Twitter**, servei de microblogging que permet als usuaris enviar i llegir missatges de text d'una longitud màxima de 140 caràcters, va confirmar, a través del seu director general Dick Costolo, en el marc del Congrés Mundial de Telefonía Mòbil (MWC), la traducció al català de la popular xarxa social en la propera tanda de traduccions.¹² La traducció es realitzarà de forma col·laborativa amb la participació dels internautes catalans.

El popular servei de missatgeria instantània, **Windows Messenger Live**, creat l'any 1997 per Microsoft també està disponible en català des de l'any 2009.

Malgrat aquesta presència actual o futura del català en les principals xarxes socials mundials, la presència del català en xarxes sectorials com **LinkedIn** (relacions laborals) o **Myspace** (de caire generalista, s'ha convertit de facto en la xarxa principal del món de la música) encara és molt escassa.

En tot cas, sembla que l'aposta de **Facebook** per tenir una versió en català està generant que les altres xarxes socials també l'implementin per no perdre quota de mercat a les terres de parla catalana.

---

¹⁰ Vilaweb (1 de juny de 2008) "Facebook ja és en català" Vilaweb Consultat el 13 de maig de 2011 <http://www.vilaweb.cat/noticia/2878290/20080601/noticia.html>

¹¹ Versió catalana de Tuenti <http://www.tuenti.com/catala>

¹² ARA (15 de febrer de 2011) "Twitter dona llum verda a la versió en català" Consultat el 14 de maig de 2011 http://www.ara.cat/societat/Twitter-catala-xaxa-versio-Dick-Costolo-Albert-Cuesta_0_427758238.html

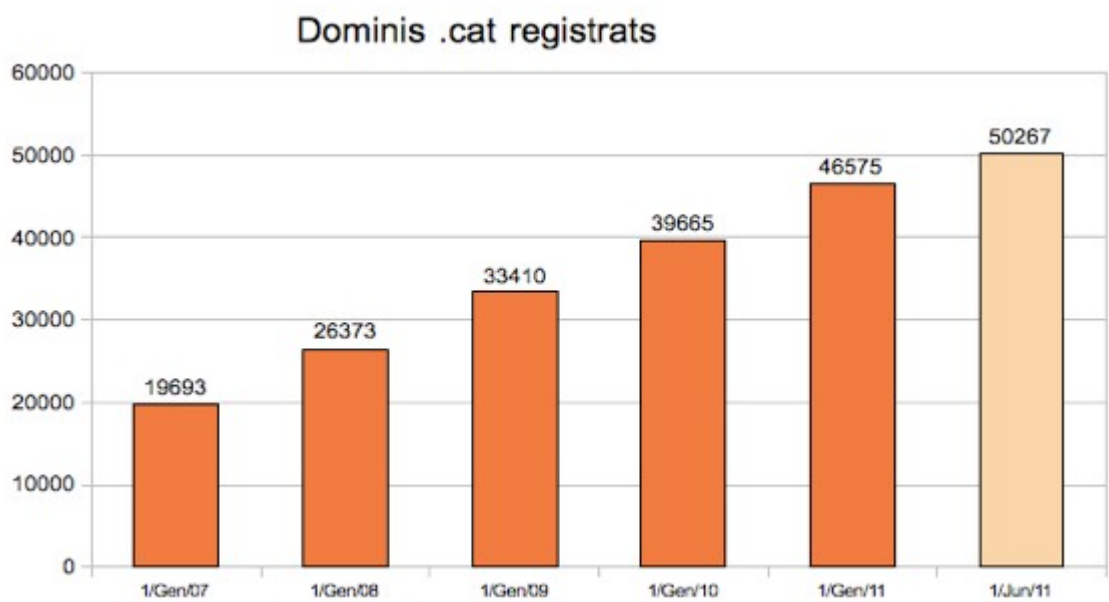
6- Dominis .cat

Una de les iniciatives a la xarxa que més han ajudat a l'expansió de la llengua catalana ha estat la posada en marxa del projecte del **domini.cat**, que té com a objectiu la promoció de la llengua i la cultura catalanes en l'àmbit d'Internet i les noves tecnologies de la informació. És el primer i únic domini de caire lingüístic i cultural de tot el món.

El **domini.cat** està gestionat per la **Fundació Punt.cat**¹³, entitat privada sense ànim de lucre ni afiliació política fundada l'any 2004. Entre els patrons fundadors trobem institucions com l'Institut d'Estudis Catalans.

El registre del **domini.cat** va començar el 13 de febrer de 2006 i el creixement ha estat exponencial: mentre que a l'any s'havien registrat 19.693 dominis, al gener de 2011 s'arribava a la xifra de 46.575 dominis, un augment de gairebé el 300% en 5 anys. Al maig de 2011 se superaven els 50.000 dominis registrats.

Figura 5– Evolució anual dels registre de dominis.cat, 2007-2011

Font: Fundació punt.cat

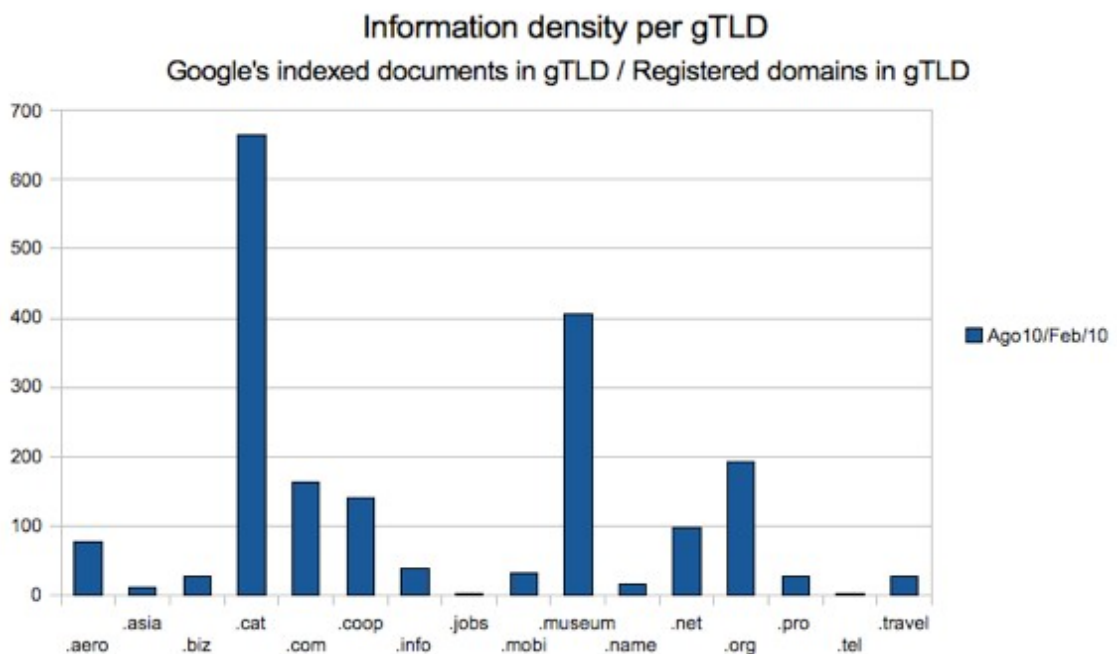
¹³ Lloc web de la Fundació Punt.cat <http://www.domini.cat/index.html>

El **domini.cat** va superar en pocs mesos la meitat dels dominis genèrics (el domini.cat és un domini genèric com el .org, .com, .museum, etc...). Per altra banda, s'estan assolint renovacions superiors al 80%, una de les més altes del món.

En l'àmbit qualitatiu, el **domini.cat** també presenta uns elevats estàndards de qualitat. La comparativa de la densitat d'informació aportada pels diferents dominis genèrics constata que el .cat se situa com a indiscutible número 1.

La densitat d'un domini (TLD–Top Level Domain o domini de primer nivell) es mesura dividint la quantitat de documents indexats per un buscador sota el TLD pel número de dominis d'aquest mateix TLD. Per tant, els dominis .cat tenen una alt contingut informatiu i de serveis.

Figura 6- Densitat de la informació aportada pels diferents dominis genèrics, 2010

Font: Fundació Punt.cat

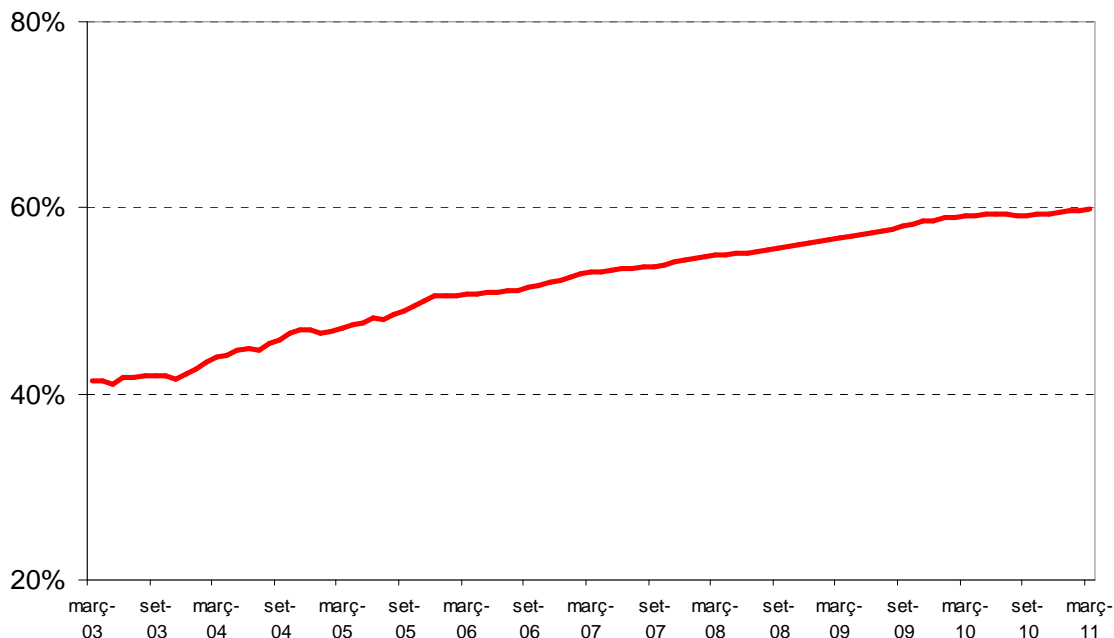

7- El català als webs corporatius d'empreses i organitzacions

La situació de l'evolució del català a la xarxa en l'àmbit comercial, empresarial i cultural pot ser mesurada a través del *Baròmetre de l'ús del català a Internet*, elaborat des del 2002 per **WICCAC** (Webmàsters Independents en Català de Cultura i Àmbits Cívics)¹⁴.

Aquest *Baròmetre de l'ús del català a Internet* ha permès disposar d'un indicador per mesurar l'evolució de la utilització del català en els webs d'empreses i organitzacions. Tal com podem observar en la figura 8, el creixement de la presència de webs en català en aquests àmbits ha tingut un creixement sostingut en els darrers anys, passant de ser només emprat en el 40,71% dels webs analitzats l'agost del 2002 al 59,82% al març del 2011, és a dir, en gairebé 9 anys s'ha experimentat un increment de 19 punts percentuals.

Figura 7– Evolució de l'ús del català a Internet segons el Baròmetre de l'ús del català a Internet, 2003-2011

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del WICCAC (Webmàsters Independents en Català de Cultura i Àmbits Cívics).

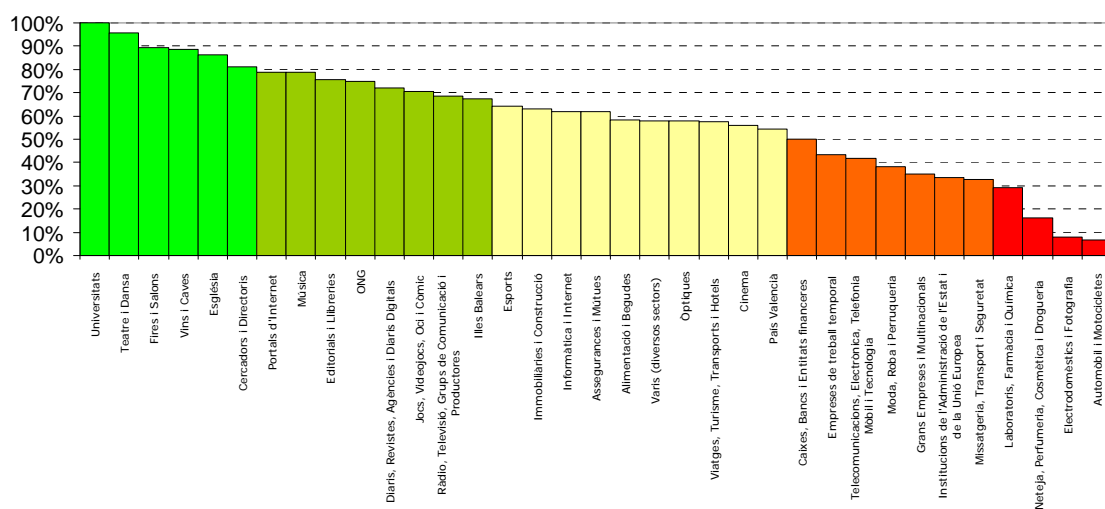
¹⁴ Web de WICCAC (Webmàsters Independents en Català de Cultura i Àmbits Cívics) <http://wiccac.cat/>

Malgrat el creixement que ha experimentat el català en l'àmbit dels webs de les empreses i organitzacions en aquests darrers anys, encara trobem una part molt considerable que actuen dins l'àmbit lingüístic català que no han implementat una versió en llengua catalana.

La utilització del català en els llocs web és clarament asimètrica en funció de l'ús del sector econòmic (vegeu figura 8). Així doncs, mentre en sectors com les Universitats o el Teatre i la dansa la presència del català resta pràcticament normalitzada (superior al 90%), en d'altres l'ús del català és molt reduït, inferior al 30%, com en els laboratoris, farmàcia i química; neteja, perfumeria i drogueria; electrodomèstics i fotografia; i automòbils i motocicletes.

Figura 8- Proporció d'ús del català en els webs dels principals sectors socioeconòmics

Grup/Sector	Resum d'ús del català	% Webs en català
Universitats	Molt alt	100,00%
Teatre i Dansa	Molt alt	95,52%
Fires i Salons	Molt alt	89,23%
Vins i Caves	Molt alt	88,52%
Església	Molt alt	86,21%
Cercadors i Directoris	Molt alt	80,95%
Portals d'Internet	Alt	78,79%
Música	Alt	78,72%
Editorials i Llibreries	Alt	75,59%
ONG	Alt	75,00%
Diaris, Revistes, Agències i Diaris Digitals	Alt	71,88%
Jocs, Videojocs, Oci i Còmic	Alt	70,45%
Ràdio, Televisió, Grups de Comunicació i Productores	Alt	68,52%
Illes Balears	Alt	67,35%
Esports	Mitjà	64,14%
Immobiliàries i Construcció	Mitjà	63,09%
Informàtica i Internet	Mitjà	61,94%
Assegurances i Mútues	Mitjà	61,70%
Alimentació i Begudes	Mitjà	58,30%
Varis (diversos sectors)	Mitjà	57,99%
Òptiques	Mitjà	57,69%
Viatges, Turisme, Transports i Hotels	Mitjà	57,46%
Cinema	Mitjà	56,00%
País Valencià	Mitjà	54,39%
Caixes, Bancs i Entitats financeres	Baix	50,00%
Empreses de treball temporal	Baix	43,48%
Telecomunicacions, Electrònica, Telefonía Mòbil i Tecnologia	Baix	41,67%
Moda, Roba i Perruqueria	Baix	38,14%
Grans Empreses i Multinacionals	Baix	35,06%
Institucions de l'Administració de l'Estat i de la Unió Europea	Baix	33,33%
Missatgeria, Transport i Seguretat	Baix	32,50%
Laboratoris, Farmàcia i Química	Molt baix	28,95%
Neteja, Perfumeria, Cosmètica i Drogueria	Molt baix	16,33%
Electrodomèstics i Fotografia	Molt baix	7,69%
Automòbil i Motocicletes	Molt baix	6,85%

Escala de criteris de classificació del resum d'ús del català
Molt alt > 80%
Alt > 65% i < 80%
Mitjà > 50% i < 65%
Baix > 30% i < 50%
Molt baix < 30%

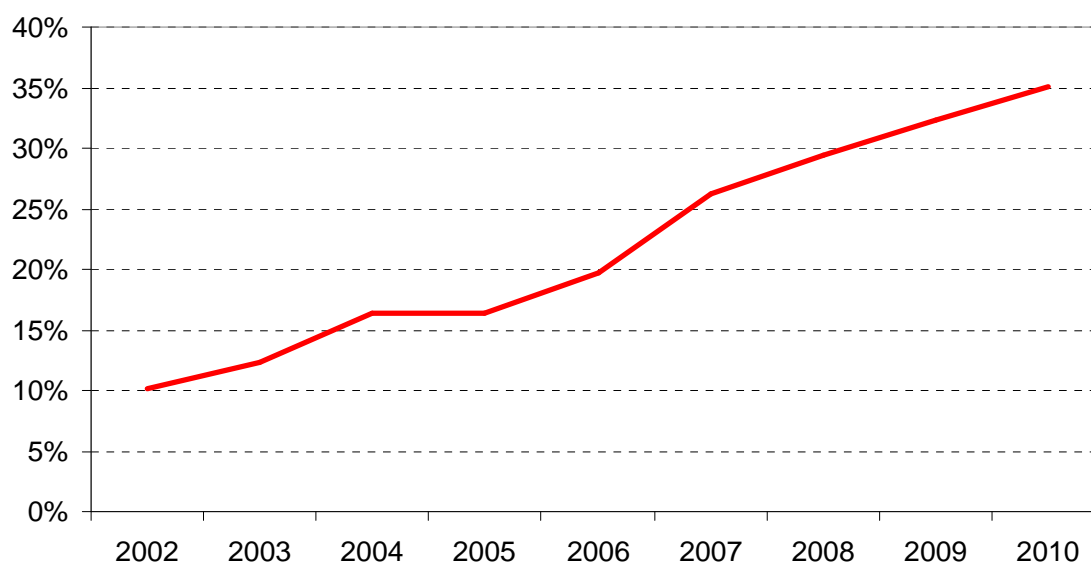
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del WICCAC (Webmàsters Independents en Català de Cultura i Àmbits Cívics).

Per tant, malgrat el continuat i sostingut creixement de la presència del català a la xarxa, encara s'observen sectors on l'ús del català és pràcticament anecdòtic.

Un bon exemple de l'increment sostingut del català a la xarxa el trobem en els webs de les grans empreses i multinacionals. Moltes d'elles han anat implementant versions en català, sobretot a partir del 2006. En el període 2006-2008 importants empreses multinacionals com ara **Nestlé, Microsoft, Cobega, Damm o Danone** n'han implementat la versió en català. D'altres com **Repsol YPF, Abertis, Gas Natural, Caprabo, Mercadona, Eroski, Roca, Saba, Agbar, Acesa, Petrocat, Decathlon, Gallina Blanca, Iberia, Mango, Movistar, Toshiba, Regal, Freixenet o Torres**, per posar alguns exemples, ja en disposaven amb anterioritat.

Si a l'any 2002 només el 10% de les grans empreses i multinacionals disposaven de web en català, aquest percentatge gairebé es triplica en 6 anys, arribant al 29,44%. La tendència a l'alça es manté i en l'últim any analitzat s'arriba al 35%. Tanmateix, aquesta tipologia d'empreses encara usen poc el català en comparació amb la major part dels sectors econòmics de Catalunya.

Figura 9 – Evolució de l'ús del català als webs de les grans empreses i multinacionals, 2002-2010.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del WICCAC (Webmàsters Independents en Català de Cultura i Àmbits Cívics).

8 – El català als webs de les principals marques de l'Estat espanyol

Les empreses productores de primeres marques tampoc no han estat immunes al creixement del català a la xarxa, tot i així, la presència de versions en català de les marques més venudes a l'Estat espanyol continua essent limitat.

Malauradament tan sols disposem de les dades de les 30 primeres marques més venudes al conjunt de l'Estat espanyol, extretes d'un estudi de l'empresa Kantar WorldPanel¹⁵, de manera que és possible que l'ús del català fos superior en les 30 primeres marques consumides dins el territori lingüístic del català. Tanmateix, de les 30 primeres marques més venudes al territori espanyol, 6 disposen de web en català, és a dir, un 23,3% de les primeres marques ja disposen de web en català.

¹⁵ Alimarket (23 d e desembre de 2010) "Las 30 primeras marcas de consumo crecieron un valor de 2,1% en valor" Alimarket. Consultat el 20 de maig de 2011 <http://www.alimarket.es/noticia/51245/Las-30-primeras-marcas-de-Gran-Consumo-crecieron-un-2-1--en-valor>

Les marques que ja compten amb una versió en la llengua pròpia de Catalunya són d'una elevada rellevància, atès que corresponen a productes de dues de les empreses alimentàries mundials més importants: **Activia** (Danone), **Actimel** (Danone), **Vitalinea** (Danone), **Danone** i **Nestlé** o a dues de les empreses catalanes més rellevants: **Casa Tarradellas** i **Bimbo**. En resum, a poc a poc, el català va adquirint presència en els webs de les grans marques de consum, que van observant que no emprar el català representa una incongruència amb com actuen en d'altres països multilingües.

Figura 10– Top 30 marques més venudes a l’Estat espanyol, segons si incorporen el català al web, 2010.

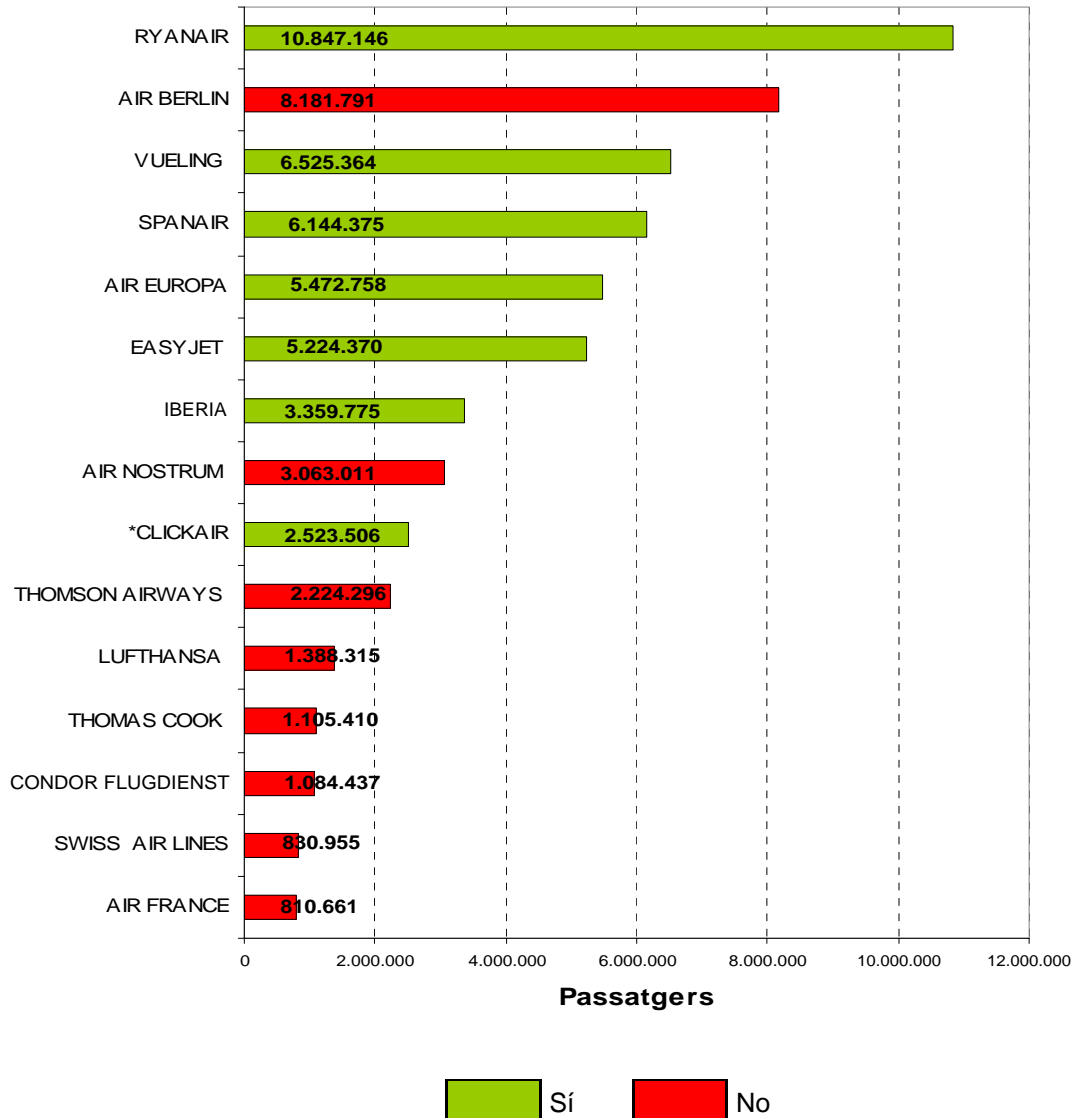
Posició	Marques	Web en català
1	Coca- cola	No
2	Central Lechera Asturiana	No
3	Puleva	No
4	Campofrío	No
5	Leche Pasqual	No
6	Dodot	No
7	Actimel	Sí
8	Activia	Sí
9	Nestlé	Sí
10	Danone	Sí
11	Ariel	No
12	Casa Tarradellas	Sí
13	Pescanova	No
14	Kellogg's	No
15	El Pozo	No
16	Gillette	No
17	Colacao	No
18	Nescafé	No
19	Mahou	No
20	Calgonit Finish	No
21	Bimbo	Sí
22	Don Simón	No
23	Fanta Orange	No
24	San Miguel	No
25	Fairy	No
26	Cruzcampo	No
27	L'Oreal	No
28	Danacol	No
29	Evax Adapt	No
30	Vitalinea	Sí

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Las Tops 30 marques de Kantar WorldPanel.

9- El català en els serveis digitals de les companyies aèries

El català té una presència destacable en els webs corporatius de les companyies aèries, sobretot en aquelles que transporten un major nombre de passatgers, amb origen o destinació, a les terres de parla catalana.

Figura 11 – 15 companyies aèries amb més passatgers transportats dins el domini lingüístic català, segons si disposen de web en català 2009

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades estadístiques d'AENA.

Segons un informe de la Plataforma per la Llengua¹⁶, de les 15 companyies que van transportar un major nombre de passatgers dins els territoris de parla catalana l'any 2009, un 46,7% disposaven de versió catalana en el web

¹⁶ Torrents, Eloi(2010) "El català i les companyies aèries: megafonia dels vols i llocs web Barcelona: Plataforma per la Llengua"
http://www.plataforma-llengua.cat/media/assets/1791/Estudi_Aerol_nies_Juny_10.pdf

corporatiu, o dit d'altra manera, 7 d'aquestes 15 disposaven de web en català l'any 2009.

Tanmateix, cal esmentar que a l'1 de juny del 2009 es va produir l'absorció de **Clickair** per **Vueling**, és a dir, el web de **Clickair** va desaparèixer el mateix dia.

La principal companyia *low cost* europea, la irlandesa **Ryanair**, disposa d'una versió completa del web en català.¹⁷ Des del 2007 els usuaris catalanoparlants disposen d'aquest servei en la llengua catalana, en virtut d'un conveni firmat entre la Generalitat de Catalunya i la companyia irlandesa, on entre altres coses **Ryanair** es comprometia a tenir i mantenir la seva web en versió catalana, i emprar el català no només en la pàgina de presentació sinó també en els continguts interns.

De la resta de les set primeres companyies amb major trànsit de passatgers dins el territori lingüística catalana, enguany totes disposen de versió en català, amb l'excepció d'**Air Berlin**, tot i tenir la versió lingüística en altres llengües amb menys parlants que el català, com el danès i el finès. De fet, arran d'una carta on la Secretaria de Política Lingüística del Govern balear on es proposava a la companyia aèria emprar el català al web i en les informacions als passatgers, el director general d'**Air Berlin** va fer públic un editorial on atacava l'ús públic de la llengua catalana, provocant una forta reacció de la societat catalana.¹⁸

Contràriament, les altres companyies capdavanteres als territoris de parla catalana han implementat una versió al web en aquesta llengua: **Vueling**; **Spanair** (des de l'adquisició de la companyia per un conglomerat empresarial català el 2009), **Air Europa**, la britànica **EasyJet** i **Iberia**.

---

¹⁷ Generalitat de Catalunya (28 de setembre de 2007) "La Generalitat de Catalunya signa un conveni amb Ryanair per promoure l'ús del català en els serveis de la companyia aèria" Consultat el 17 de maig de 2011.

<http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat/menuitem.21576464db9e81e7a129d410b0c0e1a0/?vgnextoid=1953dab2ab7f3110VgnVCM100008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=1953dab2ab7f3110VgnVCM100008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=detall&contentid=8c3ffa5a913a5110VgnVCM100008d0c1e0aRCRD>

¹⁸ Vilaweb (5 de juny de 2008) "Air Berlin es reafirma en els comentaris despectius contra el català. Consultat el 17 de maig de 2011 <http://www.vilaweb.cat/noticia/2884638/20080605/noticia.html>.

Una altra companyia internacional, una de les més importants dels Estats Units d'Amèrica, que malgrat no estar dins el rànquing de les companyies aèries més importants en trànsit de passatgers als territoris de parla catalana ha implementat una versió completa del web en català, és **American Air Lines**.

En resum, malgrat la feblesa legislativa de la llengua catalana, algunes de les principals companyies aèries mundials i, en major mesura, estatals, han apostat per incloure el català entre les versions lingüístiques del seu web corporatiu, fet que demostra la rendibilitat comercial que suposa emprar el català per a les empreses que actuen dins dels territoris de parla catalana.

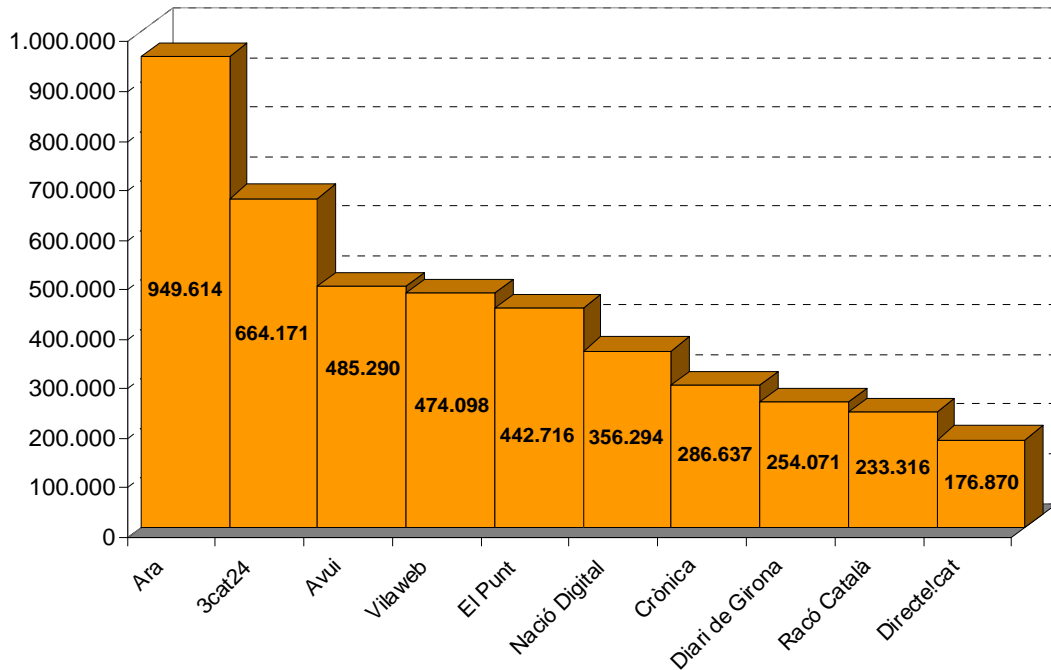
10- L'espai comunicatiu en català a la xarxa

Els mitjans digitals en català a la xarxa han experimentat un fort creixement en els darrers anys. Aquest augment s'ha traduït en un continuat increment dels usuaris únics i de les capçaleres informatives. Segons les dades del mes de març de l'Oficina de la Justificació i la Difusió (OJD), els deu primers diaris digitals en català (s'han exclòs els mitjans bilingües, atès que no es donen les dades desagregades segons la llengua), acumulen més de 4.000.000 milions d'usuaris únics.

L'exemple més paradigmàtic de cas d'èxit és l'edició digital del diari **ARA**. Amb mig any de vida s'ha situat com a líder indiscutible dels mitjans digitals en català, arribant durant el mes de maig de 2011 als 949.614 usuaris únics, una xifra inèdita fins ara en els mitjans digitals en llengua catalana, i que ocupa la posició 241 en el rànquing de webs més visitades a l'Estat espanyol.

La segona posició, a molta distància, l'ocupa el portal de notícies de la Televisió de Catalunya, **3cat24**, que durant el mes de maig suma un total de 664.171 usuaris únics. La versió digital de l'històric diari **AVUI** el trobem en la tercera posició, amb una xifra d'usuaris únics (485.290) propera als mig milió. Seguit pel portal de notícies de **Vilaweb** (474.098), creat i dirigit pel periodista Vicenç Partal, des de l'any 1995. L'edició digital del diari **el Punt** resta en la cinquena posició amb 442.098 usuaris únics.

Figura 12 – Usuaris únics dels 10 primers mitjans digitals, juny 2011

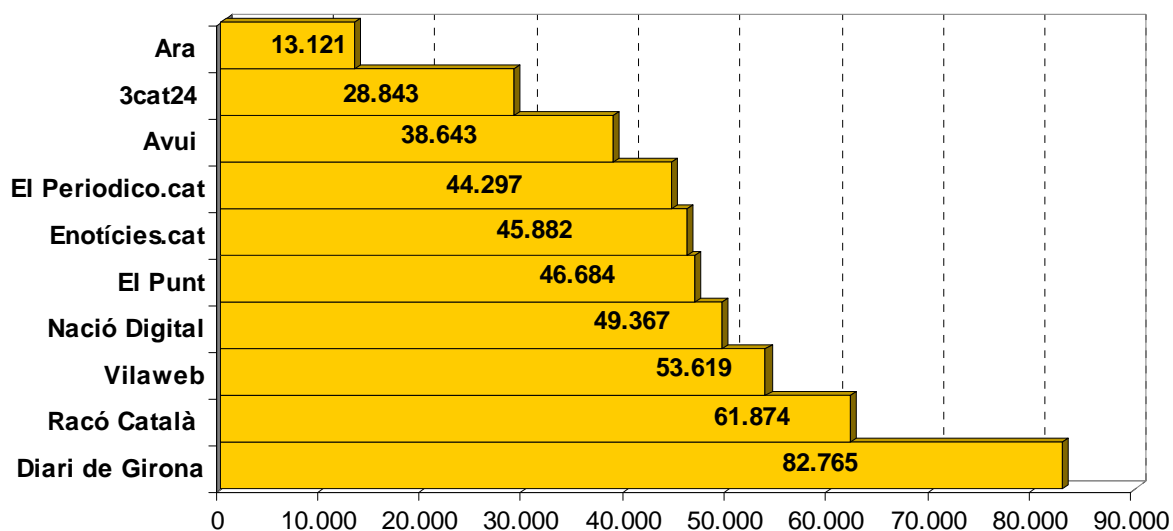
Font: Oficina de Justificació de la Difusió Interactiva (OJD), maig 2011.
<http://www.ojdinteractiva.es/ultimos-medios-auditados.php#>

Les altres posicions són ocupades per l'informatiu digital **Nació Digital** (356.294); a una distància considerable trobem el digital **Crònica.cat** (286.637); la versió digital del **Diari de Girona** (254.071); i en les darreres dues posicions trobem dos mitjans propietat del grup Tirabol; el portal de notícies i fòrum **Racó Català** (233.316) i l'informatiu digital **Directe.cat**

Tanmateix, cal assenyalar la feblesa dels referents informatius en català en moltes àrees del domini lingüístic, atès que tots els mitjans esmentats tenen la seu en el territori del Principat de Catalunya, tot i que alguns d'ells tenen com a marc de referència informativa el conjunt del domini lingüístic; en aquest sentit, el digital **Vilaweb** en seria un referent.

El web Alexa: the web Information Company¹⁹, especialitzat en la medició de les audiències digitals mundials i estatals, compta amb un rànquing que calcula la posició dels webs en funció de dos paràmetres: mitjana diària de visitants i volum de pàgines visualitzades al web durant els tres darrers mesos. Aquest índex no només mesura el nombre de pàgines sinó també la intensitat de l'ús del lloc web, presentant algunes diferències respecte el rànquing de l'OJD. En aquests cas, sí que posem introduir els mitjans bilingües, atès que s'analitzen les visites al punt.cat, és a dir, a la versió en llengua catalana.

Figura 13-Posició mundial en el Rànquing Alexa dels 10 primers digitals en català, juny 2011

Font: Alexa, the web information company 16 de juny, 2011.

Tal com podem observar, la versió digital del diari **ARA** se situa clarament en la primera posició en l'àmbit de mitjans: ocupa la posició 13.121 en el rànquing de webs més visitats del món. A molta distància, gairebé en la posició 29.000, trobem el portal de notícies de Televisió de Catalunya, 3cat4, seguit per la versió digital del diari **AVUI** que ocupa el lloc 38.643. Les edicions en català del

¹⁹Alexa the web Information Company <http://www.alexa.com/>

Periodico i **E-notícies** ocupen les següents posicions, al voltant de la posició 45.000.

En resum, els 10 primers mitjans digitals en llengua catalana acumulen un total de **4.146.207 usuaris únics**. L'evolució temporal de les audiències mostra una tendència a l'alça, que demostra les potencialitats de creixement dels mitjans en català en l'àmbit digital. Malgrat tot, l'oferta existent encara no és capaç de cobrir la demanda actual d'informació digital en català, tal com demostra l'espectacular creixement experimentat per la versió digital del diari **ARA**. En aquest sentit, seria important que no es demorés més la versió catalana íntegra del web de **La Vanguardia**, que recentment ha estrenat l'edició catalana en paper.

11- Softcatalà

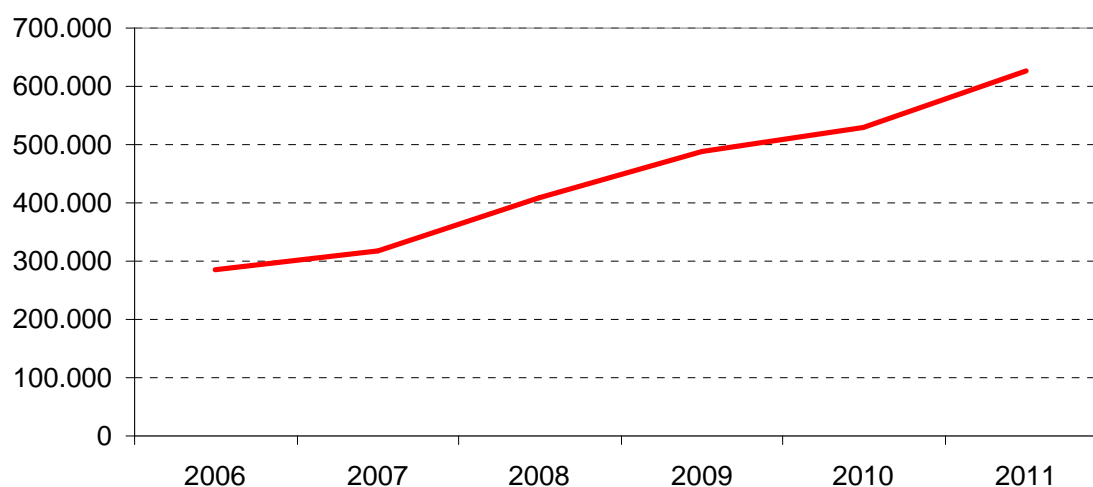
Softcatalà és una associació sense ànim de lucre nascuda l'any 1997 que té com objectiu fomentar l'ús del català a la informàtica, Internet i les noves tecnologies. Els membres de Softcatalà són estudiants, professionals i usuaris de diferents àmbits: informàtics, filòlegs, dissenyadors i traductors que treballen de manera desinteressada.

Les principals línies d'actuació de Softcatalà són organitzar el desenvolupament, la traducció i la distribució de programari en llengua catalana; crear les eines necessàries, tant informàtiques com lingüístiques, per tal que qualsevol usuari pugui fer traduccions al català i els desenvolupadors de programes puguin adaptar els seus programes de català; bastir un punt de trobada entre els usuaris que cerquen producte en català; així com també fomentar el GNU/Linux i altres productes de programaria lliure en català.

La tasca desenvolupada per Softcatalà ha estat clau per aconseguir la popularització de la versió catalana dels programes informàtics més emprats i populars. Al lloc web de Softcatalà permet descarregar de manera gratuïta més de 150 programes traduïts al català, adaptats a l'entorn de diferents sistemes operatius: Windows, Linux i Mac.

El creixement dels usuaris que visiten la pàgina i descarreguen els programes és un fet palpable. Si analitzem l'evolució dels visitants únics, entenem navegador únic que visita un lloc web independent del nombre de vegades que el visiti en el període temps considerat, podem veure com el volum d'usuaris s'ha duplicat en els darrers cinc anys, passant dels 285.186 visitants únics l'any 2006 als 625.296 visitants únics l'any 2011, un increment del 119% en només 5 anys.

Figura 14- Evolució dels visitants únics de Softcatalà, 2006-2011

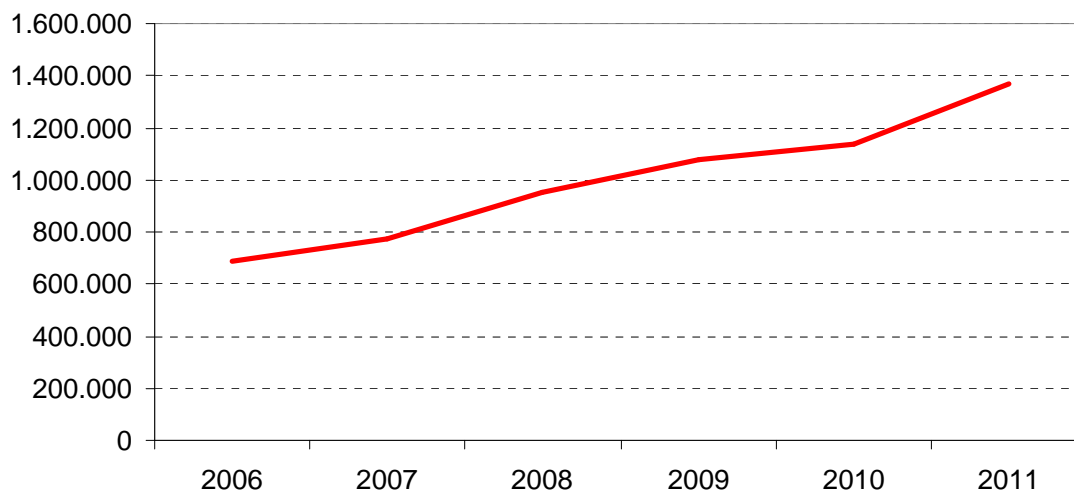

Font: Softcatalà

Una evolució molt semblant ha seguit el volum de visitants, nombre de visites que fan els usuaris; un mateix usuari pot ser diverses visites durant el temps analitzat, passant dels 689.142 visitants del 2006 als 1.366.644 visitants al 2011, un increment del 98% en aquests cinc anys.

El gran creixement experimentat en aquests darrers consolida el web de Softcatalà com un dels principals referents del món digital català i com el principal proveïdor de programes informàtics en català als usuaris de les terres de parla catalana.

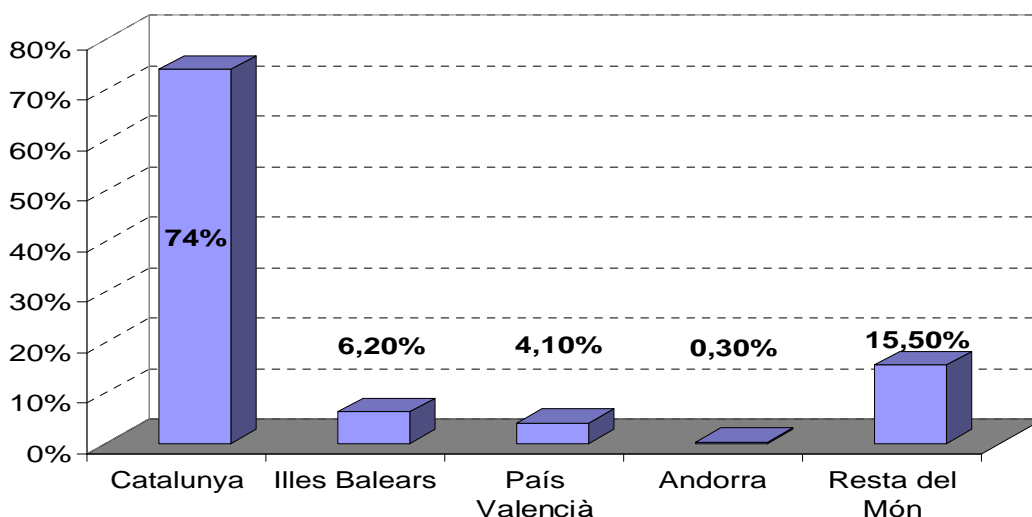
Figura 15- Evolució dels visitants de Softcatalà, 2006-2011

Font: Softcatalà

Tal com podem observar en la figura 8.? la major part dels usuaris que empen Softcatalà ho fan des de Catalunya, concretament un 74%. La resta de territoris de parla catalana representen el 10,60% de les entrades: un 6,2% de les Illes Balears, 4,1% del País Valencià i el 0,30% d'Andorra. Finalment, les entrades de la resta del món suposen el 15,5% del total.

Figura 16- Procedència geogràfica dels visitants de Softcatalà, 2009

Font: Softcatalà

12- Aprendre català a la xarxa: Parla.cat

L'evolució de les noves tecnologies també ha obert noves possibilitats en l'aprenentatge lingüístic, i la llengua catalana no n'ha estat una excepció. Així doncs, gràcies al portal Parla.cat, que permet fer cursos d'autoaprenentatge lliures o tutoritzats a través de la xarxa, des d'un nivell bàsic fins al nivell de suficiència. Les modalitats lliures són de caràcter gratuït. El web també incorpora un apartat de recursos didàctics i un espai de continguts lúdics i culturals, per complementar l'aprenentatge.

El portal és una iniciativa conjunta de la Secretària de Política lingüística de la Generalitat de Catalunya, Institut Ramon Llull i el Consorci per a la Normalització Lingüística.

Epíleg: Com gestionar un web multilingüe?

Gestionar d'una manera eficient les diferents versions lingüístiques és un element central per aconseguir que els clients i/o usuaris se sentin còmodes i no observin incoherències en la gestió lingüística, que afecten a la imatge i el prestigi de l'empresa o organització.

Tota empresa o organització que empri Internet mitjançant un web propi ha de tenir en compte que malgrat que el mercat en què actua pot ser molt ampli o fins i tot de caràcter mundial, el client sempre serà local, amb unes característiques lingüístiques i culturals concretes. Els clients i/o usuaris prefereixen un producte i/o servei al màxim de proper possible i poder emprar amb tota tranquil·litat la seva llengua, sense traves ni dificultats afegides.

Així mateix, els missatges publicitaris o comercials en la llengua dels usuaris tenen un impacte més elevat. Ja no es tracta només d'intel·ligibilitat del missatge, sinó de proximitat, facilitat i nivell de recordança. Per exemple, si només es tractés de fer intel·ligible el missatge, en molts països europeus on l'anglès és la llengua franca compresa gairebé per tota la població, no caldria fer webs en danès, suec, neerlandès o islandès. En canvi, la pràctica totalitat d'empreses i organitzacions que actuen en aquests països disposen d'una versió lingüística en les esmentades llengües.

Per tant, la implementació d'un web multilingüe i la inclusió del català en el cas de les empreses i organitzacions que actuen dins els territoris de parla catalana, alhora, és una qüestió de Responsabilitat Social Corporativa cap a la comunitat lingüística a on s'actua i una estratègia comercial per aconseguir una major penetració en els mercats on es ven.

Els webs multilingües són la forma més emprada per aquelles empreses que tenen un àmbit d'actuació més enllà de l'àmbit territorial de parla catalana o bé, de manera específica, certs sectors dins d'aquest àmbit. La manera d'accedir als continguts amb una llengua determinada pot fer-se de diferents maneres. És molt rellevant la cura dels detalls tècnics en la tria del client o usuari. A continuació posem uns quants exemples de tria lingüística als webs:

1-) Llengua no-predeterminada

Aquesta és la manera més recomanable de gestionar un web multilingüe. El client o usuari accedeix el web en un entorn neutre on se li presenten una sèrie d'opcions idiomàtiques. És a dir, l'usuari escull la versió lingüística que desitja, sense haver de passar anteriorment per una altra versió lingüística. Quan des del mateix ordinador es torna a visitar el mateix web, pot tornar a fer la tria o bé es mostra directament la pàgina de continguts en la llengua seleccionada anteriorment.

És el model òptim perquè no imposa cap llengua d'entrada, permetent a l'usuari escollir la llengua que desitgi. En tot cas en alguns casos concrets, com una multinacional amb un web corporatiu .com, per exemple, pot haver-hi alguns modificacions:

- El web internacional pot indicar totes les llengües disponibles i que l'usuari triï l'entorn.
- El web internacional és una llengua predeterminada amb informació general de l'empresa (generalment en anglès) i hi ha una galeta que remet a les diferents llengües o bé a les informacions per països (sense determinar la llengua en el cas de països multilingües).
- El web internacional ens assenyala les webs dels diferents països i permet a l'usuari escollir entre les diferents llengües del país on actua l'empresa, per exemple en el cas de l'Estat espanyol: castellà, català, gallec i èuscar, en el cas que actuïn al conjunt de l'estat.

2) Llengua predeterminada

Són aquells web multilingües en què quan l'usuari els visita, per defecte, accedeix a una de les versions idiomàtiques, tot i que el lloc web ofereix la possibilitat d'accedir a d'altres versions lingüístiques un cop dins. Aquesta és una opció que no recomanen a l'hora de gestionar webs multilingües. Per exemple, en el cas d'estats multilingües, tal com Canadà, Bèlgica, Suïssa, Finlàndia o l'Estat espanyol, no és gens aconsellable que per accedir a una versió lingüística s'hagi de passar per una altra llengua. En el

cas espanyol, per exemple, haver de passar per la versió castellà abans d'arribar a la catalana. És una opció que pot crear greuges en la percepció dels usuaris i es condiona la tria en la llengua predeterminada.

Així mateix, amb aquest s'adulteren les visites de les diferents versions lingüístiques; per exemple, en el cas del català, les visites a la versió catalana davallen notablement atès que els usuaris no sempre fan l'esforç de canviar a la versió catalana. Al mateix temps, els usuaris catalanoparlants han de fer un esforç complementari per accedir al contingut en la seva llengua, respecte als parlants de la llengua predeterminada. Per tant, aquest és un model que discrimina els parlants de les llengües no predeterminades. En conclusió, aquest no és un model gens recomanable si es volen optimitzar les visites en les diferents versions lingüístiques i tractar amb igualtat els diferents usuaris i/o clients, utilitzin la llengua que utilitzin .

Com senyalitzar l'idioma de tria?

Hi ha diferents maneres de senyalitzar l'opció idiomàtica en el web. A continuació presentem algunes propostes:

- Amb el nom de l'idioma en la llengua corresponent (català)
- Amb una bandereta que en el cas català correspondria a la de les quatre barres.
- Amb una frase de benvinguda en cada llengua d'accés (per exemple "benvinguts", "entreu"...). Aquesta opció és útil en aquells territoris on el nom de la llengua pot crear un certa polèmica.

Recursos

Les empreses o organitzacions que volen incloure una versió en català del seu web corporatiu disposen de diferents recursos i ajuts. En primer lloc, cal destacar el document *El multilingüisme als webs d'empresa. Orientacions per al*

*multilingüisme als webs d'empresa.*²⁰ Aquest document està adreçat a les empreses i les organitzacions preocupats per gestionar d'una manera responsable el multilingüisme, per adaptar-se millor als mercats on operen. El document posa èmfasi en conscienciar als empresaris en el fet que oferir productes i serveis en la llengua pròpia dels clients és un valor afegit que permet aconseguir proximitat i augmentar la satisfacció dels clients i la fidelitat envers la marca o empresa, a més d'actuar amb criteris de Responsabilitat Social Corporativa.

Per altra banda, la segona part del document és més de caire tècnic, amb la intenció d'orientar tècnicament les empreses, i especialment, els responsables del web en el disseny i en la producció de webs multilingües.

Una altra eina útil que ens ofereix aquest web és un mètode de càlcul del cost de crear un web multilingüe.²¹ Tot i que es poden produir diferències molt notables en el preu en funció del volum del text, un element clau és fer un disseny que permeti el multilingüisme, atès que els costos de les diferents versions es redueixen de manera molt considerable.

---

²⁰ El multilingüisme als webs d'empresa. Orientacions per al multilingüisme als webs d'empresa http://www.gencat.cat/websmultiling/ca/web_01.htm

²¹ Quin cost té un web multilingüe? http://www.gencat.cat/websmultiling/ca/emp_05.htm

Conclusions

La llengua catalana a Internet no pateix les limitacions que li imposen les legislacions espanyola i europea. Cal recordar que el fet que la llengua catalana no sigui oficial ni de l'Estat espanyol ni de la Unió Europea, malgrat ser una llengua molt més parlada que bona part de les llengües oficials de la unió comunitària, comporta que el català no tingui una situació normalitzada en molts àmbits.

La manca de traves legals a l'ús del català a la xarxa fa que a dia d'avui podem parlar que **la llengua catalana té un pes superior a la xarxa que el que li correspondria pel volum de parlants.** Les dades de Softcatalà i de Portalingua ens mostren que **el català és una de les llengües amb major penetració a Internet** en relació al seu volum de parlants, situant-se en el grup de llengües més actives a Internet.

No obstant això, l'ús del català al web no és exclusiu de webs editades des de les terres de parla catalana, ans el contrari. Si **observem les versions lingüístiques dels 10 webs més visitats del món**, segons el web Alexa, podem comprovar que **6 ja disposen de versió lingüística en català: Google, Facebook, Youtube-Broadcastyourself, Blogger, Windows Live i Vikipèdia.** A més a més, un alt dirigent de la xarxa social Twitter va confirmar que el català serà una de les properes llengües que incorporarà Twitter. Així doncs, les grans empreses del sector, la majoria radicades a Estats Units d'Amèrica, aposten pel català amb total naturalitat, atès que els és econòmicament rendible.

Una de les majors empreses de serveis a la xarxa, la californiana **Google**, que treballa amb més de 100 versions lingüístiques, **disposa de bona part dels productes en llengua catalana**, com per exemple el cercador Google, el correu electrònic Gmail, el servei cartogràfic Google Maps i el gestor de documents Google Docs, entre molts altres programes.

La versió catalana de la Wikipedia, l'enciclopèdia lliure col·laborativa que compta amb més de 15 milions d'articles i més de 250 versions lingüístiques, disposava al maig del 2011 de més de 330.000 articles i **és la tretzena edició lingüística en volum d'articles i la primera en el rànquing de qualitat per mostra d'articles**. Altra vegada, les xifres són molt superiors a les que li correspondrien pel seu pes demogràfic.

El desenvolupament i l'extensió de les anomenades xarxes socials ha estat uns dels elements més destacables a la xarxa durant els darrers anys. La llengua catalana, altra vegada, no n'ha quedat exclosa. Per una banda, **la principal xarxa social del món, Facebook, disposa de versió en català des de l'any 2008, que va ser l'onzena en implementar-se**. Tuenti, una altra xarxa social amb una forta penetració a l'Estat espanyol, també ha apostat per implementar una versió en català. I finalment, Twitter, que a través d'un dels seus executius es va comprometre en el darrer Mobile World Congrés, celebrat el febrer de 2011 a Barcelona, a implementar una versió en català en col·laboració amb els internautes catalans.

El creixement de l'ús del català en els darrers anys també ha estat molt accentuat en els webs d'empreses i organitzacions. El WICACC (Webmàsters d'Independents en català, de cultura i d'àmbits cívics) ha elaborat un Baròmetre de l'ús del català a Internet que ha permès visualitzar el creixement experimentat; així, el català ha passat de ser emprat en el **40,71% dels webs analitzats l'any 2003 al 59,8% l'any 2011**. Durant aquest període grans empreses i organitzacions com Nestlé, Microsoft, Danone, Cobega o Damm han implementat versions en català dels respectius webs corporatius. En el cas de les 30 marques més venudes a l'Estat espanyol, un 20% d'aquests productes disposen de versió del web en català.

Un altre àmbit on el català està guanyant presència és en els webs de les companyies aèries, segons un estudi de la Plataforma per la Llengua: **de les 15 companyies amb major volum de passatgers als territoris de parla catalana l'any 2009, un 46,7% disposaven de versió catalana en el web corporatiu**. Així doncs, companyies aèries com Ryanair, Easyjet, American Air

Lines, Vueling o Spanair han implementat versions en català dels respectius webs corporatius.

A més, la comunitat lingüística catalana és molt activa i organitzada a la xarxa. Bona prova d'això són els **dominis.cat**, que representen el primer i únic domini de caire lingüístic i cultural de tot el món i que estan gestionats per la Fundació privada Punt.cat. Els dominis.cat va començar a operar durant el 2006 i al maig del 2011 s'han superat els 50.000 dominis registres. Un altre projecte popular a destacar és **Softcatalà**, entitat sense ànim de lucre, l'objectiu bàsic del qual és fomentar l'ús del català en el món informàtic, Internet i les noves tecnologies. La tasca d'aquesta entitat ha permès disposar dels programes informàtics més populars en català, adaptats a diferents sistemes operatius. En l'actualitat el web de Softcatalà permet descarregar més de 150 programes informàtics en català. Altres **entitats com el WICCAC també mereixen un esment per la seva tasca de promoció del català a la xarxa.**

El panorama periodístic en català també està en un procés de creixement continuat i s'observa encara una demanda insatisfeta de diaris digitals en català. Bona prova d'això és la gran acollida que ha tingut **la versió digital del diari Ara, que en pocs mesos de vida s'ha col·locat com el mitjà més visitat en llengua catalana.** La propera aparició de l'edició digital de La Vanguardia, suposarà, molt probablement, un nou salt endavant en l'acumulació de lectors pels mitjans digitals en català. Altres projectes exclusivament digitals com Vilaweb o Nació Digital tenen una llarga trajectòria a Internet i estan perfectament consolidats.

En conclusió, **el català té una presència superior a la xarxa al que li correspondria pel seu pes demogràfic, se situa entre les llengües del món amb més pàgines per parlant i compta amb un domini propi, de caire cultural i lingüístic, un fet excepcional.** A més, cal afegir que la comunitat catalana és molt activa a la xarxa, tal com ho demostrem projectes com Softcatalà o el WICCAC que permeten disposar dels principals programes informàtics en llengua catalana o tenir un baròmetre d'ús del català a Internet. Tanmateix, encara falten continguts, i no per manca de demanda sinó per falta

d'oferta, tal com apuntava el director de Google Books en una conferència celebrava en el marc del Congrés CONVIT a Reus. S'ha demostrat, doncs, que el català és una llengua important a la xarxa i amb un important potencial de creixement. Per tant, **l'ús del català en els continguts de la xarxa és un element de responsabilitat i rendibilitat claríssim per totes les empreses i organitzacions que actuen dins l'àmbit de les terres de parla catalana.**

Índex de figures

Figura 1- Nombre de pàgines web segons llengua, 2003-2005 (Google).....	Pàg 3
Figura 2- Nombre relatiu de pàgines web segons llengua, 2005 (Google).....	Pàg 4
Figura 3- Webs més visitats al món i a l'Estat espanyol, 2010.....	Pàg 6
Figura 4- Les 15 edicions lingüístiques de Wikipèdia amb més articles, 2011.....	Pàg 10
Figura 5- Evolució anual dels registres de dominis.cat, 2007-2011.....	Pàg 12
Figura 6- Densitat de la informació aportada pels diferents dominis genèrics, 2010.....	Pàg 13
Figura 7- Evolució de l'ús del català a Internet segons el Baròmetre de l'ús del català a Internet, 2003-2011.....	Pàg 14
Figura 8- Proporció d'ús del català en els webs dels principals sectors socioeconòmics.....	Pàg 16
Figura 9- Evolució de l'ús del català als webs de les grans empreses i multinacionals, 2002-2010.....	Pàg 18
Figura 10- Top 30 marques més venudes a l'Estat espanyol.....	Pàg 20
Figura 11- 15 companyies aèries amb més passatgers transportats dins el domini lingüístic català, segons si disposen de web en català, 2009.....	Pàg 21
Figura 12- Usuaris únics dels 10 primers mitjans digitals en català, març 2011.....	Pàg 24
Figura 13- Posició mundial en el rànquing Alexa dels 10 primers digitals en català, abril 2011.....	Pàg 25
Figura 14- Evolució dels visitants únics de Softcatalà, 2006-2011.....	Pàg 27
Figura 15- Evolució dels visitants de Softcatalà, 2006-2011.....	Pàg 28
Figura 16- Procedència geogràfica dels visitants de Softcatalà, 2006.....	Pàg 28

PLATAFORMA PER LA LLENGUA

Via Laietana, 48 A. Principal 2a

08003 Barcelona

Tel. 93 321 18 03

Fax 93 321 12 71

info@plataforma-llengua.cat

www.plataforma-llengua.cat